

Konferencja Pokazać – Przekazać
24–25 sierpnia 2012 roku

Podsumowanie sesji dyskusyjnej
„Szkola w chmurze, nauczyciel
we mgle”

Moderator: Edwin Bendyk, tygodnik „Polityka”

Punktem wyjścia do wypowiedzi panelistów, a następnie otwartej dyskusji stał się wykład prof. Łukasza Turskiego i jego główne przesłanie: technologie informatyczne w szkole – tak, ale bez fetyszyzmu technologicznego polegającego na przekonaniu, że „komputery” same zmieniają edukacyjną rzeczywistość. Wykorzystywanie technologii w szkole powinno prowadzić do przywrócenia jej humanistycznego wymiaru, polegającego na traktowaniu uczniów podmiotowo i umożliwić im realizację indywidualnego potencjału. Ważne jest ułatwienie współpracy i wzajemnego uczenia się wszystkich uczestników procesu edukacyjnego: uczniów, nauczycieli, rodziców i dziadków przy uwzględnieniu, że granice stają się płynne, bo uczyć muszą się dziś wszyscy i nieustannie.

Jak jednak to ogólne przesłanie przełożyć na język konkretnej aksjologii i praktycznych rozwiązań? Technologie nie są neutralne – o sposobie ich wykorzystania decydują złożone protokoły, czyli są kształtowane w sposób pozatechnologiczny – przez kulturę, normy prawne, etc. wyobrażenia. I tak rodowód Internetu związany jest ze szczególną kulturą polegającą na zasadzie wolnej wymiany idei i zasobów. Stąd tak silna presja w środowiskach internetowych na propagowanie otwartych modeli dostępu do zasobów, która musi wszak zmierzyć się z wizją alternatywną, polegającą na komercyjnej kontroli. Wynik konfrontacji nie jest rozstrzygnięty, szkoła jest jednak jednym z miejsc tej konfrontacji – w Polsce najlepszym tego dowodem jest spór o e-podręczniki.

Uczestnicy zwracali uwagę na kluczowy problem napięcia między systemem edukacji opartym na podziale przedmiotowym i możliwościami pracy interdyscyplinarnej, jakie stwarzają nowe media komunikacji. Narzekali na brak instytucjonalnego wsparcia dla rozwoju nowych form edukacji – najważniejsze dostępne zasoby treści edukacyjnych to Wikipedia i Chomikuj.pl, legalne serwisy publiczne oferujące treści wysokiej jakości ciągle nie osiągnęły masy krytycznej decydującej o ich użyteczności.

Od czego jednak jest Internet, stwierdziło wielu uczestników dyskusji – wszak gdyby zebrać wiedzę i doświadczenie wszystkich, którzy się wypowiedzieli i tych, którzy wypowiedzieć się nie zdołali, to już powstałoby olbrzymie repozytorium. A gdyby jeszcze do tego dołączyć energię uczniów i innych użytkowników? Nie jesteśmy więc skazani na błądzenie po omacku we mgle, istnieje olbrzymia wiedza i doświadczenie, tyle tylko, że rozproszone w edukacyjnej „chmurze” – gdyby te monady udało się połączyć siecią wymiany i współpracy, okazałoby się, że większość problemów modernizacji polskiej szkoły ma już rozwiązania.

Paneliści: Justyna Hofmokl, Centrum Cyfrowe Projekt-Polska; Anna Gierzyńska-Kierwińska, Fundacja Rozwoju Systemów Edukacyjnych; Monika Bończa-Tomaszewska, Narodowy Instytut Audiowizualny; Marcin Wilkowski, Fundacja Nowoczesna Polska; Aleksander Tarkowski, Koalicja Otwartej Edukacji.